

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1976. december 20. hétfő

bb 1. pszichológiai vizsgálatok a gyermekek fejlődéséért

k m s bh -cz

1976 december 20.

a nevelés egyik alapvető dilemmája, hogy a szülő és a pedagógus hogyan érheti el a gyermek legelőnyösebb fejlődését. dr. közéki béla, a magyar tudományos akadémia pszichológiai intézetének munkatársa hosszú idő óta kutatja a gyermekek belső ösztönzésének, az ugynevezett motivációnak pedagógiai-pszichológiai kérdéseit. a kutató három budapesti általános és egy középiskola 12 évfolyamának 439 tanulóját vizsgálta meg. az elő- és a kiegészítő vizsgálatokban kétszer ennyien vettek részt.

rég ismert tény, hogy a gyermeket csak az készletti tartósan valamilyen viselkedésre, ami belülről ösztönzi, amire ő maga vágyik. a modern pedagógiai törekvések, a nevelés osztársadalmi ügyé válása még sürgetőbbé tették az ugynevezett motiváció-kutatást.

/folyt. köv.

- 1 -

/b

bb1. /pszichológiai... 1. folyt./ bh

a hazain kutatások célja a motiváló hatások és a gyermekek motivációs rendszere közötti összefüggések feltárása. ennek érdekében három fő kutatási irányban folyik a munka. vizsgálják az ugynevezett szociális motivumokat, amelyek az egyének más emberekhez való viszonyát meghatározó ösztönzések. elemzik a teljesítmény motivációkat, amelyek az önállóság, a tudásvágy, az érdeklődésen alapuló aktivitás alapjai. az önkontroll motívációk vizsgálatakor azt kutatják; a gyermekre miképp hat a törekvés, hogy magával elégedett legyen, társai is megbecsüljék.

csupán a mennyiségi elemzések alapján is olyan megállapítás-hoz jutottak, amelyek megkönnyíthetik a nevelők munkáját. a szociális motivumok feltérképezésekor ugyanis feleletet kaptak arra, hogy a gyermekek a tanítóval milyen kapcsolatra törekednek. mérték, hogy a gyermekek örömmel fogadják-e a tanító szeretetét, segítségét, irányítását vagy sem? ennek vizsgálata azért fontos, mert meghatározza, hogy a gyermek milyen szívesen jár az iskolába, mennyire igyekszik igazodni a magatartási normákhoz, milyen a teljesítménye, a szellemi fejlődése. a kutatások szerint a kedves, barátságos tanítók a tanulás iránt érdeklődést keltenek, és ez az egész életre szóló önművelési motíváció kifejlődéséhez vezethet.

érdekes eredményt mutattak a teljesítménymotívációk. a megismerés belső ösztönzői közül a legegyszerűbb forma a kíváncsiság, amely magasszintű tudásvágygá fejlődhet. a kutatások is igazolták, hogy a megismerő motívumnak a szorongás az ellentétpárja. ez egyben azt is jelenti, hogy az enyhe belső feszültség szükséges és hasznos motiváló tényező a teljesítmény fokozására, megfelelő magatartásra serkent. az erős szorongás viszont éppen az alkotást, a felszabadult kutatást, a problémakeresést gátolja.

a gyermekeket motivációs szempontból különféle csoportokba sorolták aszerint, hogy társas kapcsolataikban közeledésre, vagy szembefordulásra ösztönöztek; hogy önálló aktivitásra, vagy a feladathelyzet megkerülésére motiváltak, avagy felelősségvállalásra, illetve ennek elhárítására törekszenek. a gyermekek motivációs rendszerét plusz és mínusz jelek kombinációjával jelölték, aszerint, hogy az egyes skálák pozitív, vagy negatív szakaszán helyezhetők el. ez nagy vonalakban kijelölte a pedagógusok számára a nevelési célt.

/folyt. köv./

hb

- 2 -

bb1. /pszichológiai... 2. folyt./ bh

a minuszok mutatták a gyenge oldalakat, amelyeket meg kell változtatni, de mellettük ott vannak a pozitív tulajdonságok, amelyekre támaszkodva ki lehet építeni a hiányos területeken a megfelelő ösztönzéseket.

ennek alapján már meg tudták állapítani, ki alkalmas vezetőnek, ki dolgozhat felügyelet nélkül, kit mivel lehet legjobban bevonni a közös tevékenységbe.

a motívációkutatás az ösztönző jellemzőket a személyiségfejlesztés hatékonyabbá tétele érdekében igyekszik feltárni. a kutatók a szülőknek abban szeretnének segítségére lenni, hogy kellemesebbé és eredményesebbé tegyék kapcsolatukat gyermekeikkel. a pedagógusokat pedig abban szeretnék támogatni, hogy a gyermeket a tevékenység örömeivel tudják eredményes munkára készíteni./mti/

-.-

bb2. tovább épülnek a védőtöltések vas megyében

bh la

1976. december 20.

vas megyében 1965-ben vonult le az elmúlt száz év legnagyobb árhulláma, főleg a rábán, a répcén, s az óriási víztömeg jelentős károkat okozott. azóta különösen nagy gondot fordítanak az ár elleni védekezésre, védőtöltések létesítésére, folyamatos erősítésére. az elmúlt években elkészült a sárvárt védő töltés, amely hét és fél kilométer hosszú, s épitése tizenhat és fél millió forintba került. az árviztől legtöbbet szenvedett községekben negyvenhét kilométernyi védőtöltés épült, mintegy 35 millió forintos ráfordítással.

rendezték a rába vizgyűjtő területén a kisebb vízfolyásokat, mélyítették, szélesítették és erős partfallal látták el ezeket. szentgotthárdon a rába medrét a csörötnekig szabályozták. a szentgotthárdot övező védőtöltés építésére az elkövetkező években 25 millió forintot költenek. rendezik a lapincs határmenti szakaszát. ebben a munkában az osztrák vízügyi szervek is részt vesznek. kikotorják a rigó-patak medrét, s rendbehozzák a rábafüzesi dombot szegélyező vizesárkot is./mti/

- 3 -

hb

bb 3. gyorsul az üvegtörés-rendezés budapesten

i kf kf ie bh la

1976. december 20.

a lakásbiztosítás statisztikája szerint a háztartások leggyakoribb kára az üvegtörés, hiszen az idén is országosan 200 000, budapesten 100 000 üvegtörést jelentettek be az állami biztosítónak.

Közismert, hogy a betört ajtó, ablaküveg pótlása, különösen a fővárosban milyen sok gondot jár. a biztosító ugyanis szerződésben csak az üveges ksz-szel állt, amely azonban egyedül nem győzte a sok munkát. évek óta, főleg a hidegebb idő beálltával, napirenden voltak a panaszok az üvegezés elhúzódása miatt. a biztosító könnyítésül lehetővé tette, hogy a károsultak kisiparossal közvetlenül is elvégeztethették a javításokat, de az esetek egy részében ez sem volt megoldás.

az 540 000 lakásbiztosítással rendelkező budapesti ügyfelet érintő szolgáltatás javítására, a kárrendezés egyszerűsítésére, gyorsítására az állami biztosító három építőipari szövetkezettel is megállapodott az üvegtörés helyreállítására. a szövetkezetek a főváros minden kerületében létesítettek kárfelvevő helyet, ahol telefonon vagy személyesen bejelenthetők az üvegtörések. a bejelentésre egyébként levelezőlap formájú nyomtatványt rendszeresítettek. a levelezőlapot a telefonbejelentés után is ki kell tölteni, - milyen méretű és fajtájú üveget kérnek, s az üvegezésre melyik a legalkalmasabb időpont - ugyanis ez egyben a szövetkezet munkalapja. a számlát a biztosító és a szövetkezet egymás között rendezik, az ügyfélnek nincs dolga vele.

a szövetkezeti kárfelvevő helyekről a kerületek minden lakóházát értesítik. az újfajta kárbejelentő nyomtatvány az állami biztosító bármelyik fiókjában díjmentesen kapható.

az üvegtörés rendezés január 1-én életbelépő új rendje mellett továbbra is megmaradnak a régi lehetőségek, vagyis bejelenthető az üvegtörés a biztosító illetékes fiókjában, amely intézkedik a pótlásról. közvetlenül kisiparossal is pótolható a betört üveg, ez esetben a biztosító a számla alapján fizeti ki a kártérítést, az üvegezés költségeit. /mti/

.-.

- 4 -

bb 4. ,, gyakorlócsárda,, szekszárdon

vid-ju la

1976. december 20.

szekszárdon gyakorlótermet rendeztek be az állami és a szövetkezeti vendéglátóiparban dolgozó szakmunkástanulók szemléltető oktatására a helybeli kereskedelmi szakiskolában. az ugynevezett ifjuoktatási kabinetet asztalokkal, székekkel és az összes vendéglátóipari kellékekkel, felszerelésekkel ellátták a belkereskedelmi minisztérium, a tolna megyei vendéglátóipari vállalat és áfészek jelentős anyagi támogatásával. a gyakorlóvendéglátóiparban hetenként öt napon át délelőtti és délutáni felváltva folyik a rendszeres gyakorló oktatás. /mti/

.-.

bb 5. termékek az új kötöttáru gyárakból

i ol/mné-ju ie la

1976. december 20.

sikeres esztendő zár a hazai kötöttáru ipar: 1976-ban várhatóan 9 százalékkal múlja felül múlt évi teljesítményét. a ruházatiparon belül legnagyobb fejlődést elért alágazatot az előző tervidőszakban a legerőteljesebben fejlesztették a rokon gyártási ágak közül. 1976-ban már valamennyi rekonstrukción átment, illetve újonnan létrehozott gyár és üzem termelésbe lépett, aminek hatására - a tervcéloknak megfelelően - különösen a belföldi állatásban érződött.

noha az idén a belföldi ruházati forgalom a vártnál mérsékeltebb volt, a kötöttáru forgalma nem csökkent, sőt a ruházati kereskedelmen belül a legnagyobb arányban növekedett. a kötöttáru ipar hazai gyárai, üzei 1976-ban összesen mintegy 16 300 tonna terméket állítottak elő, s a választék jelentős behozatallal is bővült. az összességében a múlt évinél jobb ellátás ellenére néhol termelési problémák, más esetekben pedig az importfonal késedelmes beérkezéséből fakadó időszakos hiány keletkezett, így volt ez például a gyermek- és felnőtt tréningruhákkal, gyermek kintadrágokkal is. mennyiségben és választékban egyértelműen jónak ítéltető az idei év csecsemőruházati ellátása, s az ipar előtt most az a feladat áll, hogy a továbbiakban hasonló jó kínálatot nyújtson a 2-14 éves korosztálynak is.

egyebek mellett ezt a célt is szolgálja az iparág átgondolt fejlesztése, amelynek végrehajtásában az v. ötéves terv első esztendőjében semmiféle törés nem következett be. a megnyugtató átmenetet részben a megelőző tervidőszakról az elképzeléseknek megfelelően áthuzódó, részben az idén kezdődött beruházások biztosították. az 1975-ben megkezdődött két egyedi beruházás megvalósítása az idén a terveknek megfelelő ütemben haladt.

/ folyt. köv. /

- 5 -

bb 5. / termékek az ... 1. folyt./-ju

a budapesti finomkötöttárugyár 1974 decemberében látott hozzá az összesen 780 millió forintot igénylő fejlesztéshez, az új gépek egy része már termel is, s a közreműködőkkel kötött szocialista szerződésnek köszönhetően remény van arra, hogy a debreceni gyár kötőkapacitását bővítő rekonstrukcióval 1978 novemberére helyett 1977 november 7-én elkészülnek. ugyancsak ebben az ötéves tervidőszakban elkészül és teljes üzemmel dolgozik majd a/mátészalkai konfekció üzeme, amely az idén a technológiai szerelés szakaszába érkezett, s megkezdte munkáját a kapcsolódó tanmühely is. rákospalotán fonalfestő üzemét létesít a vállalat, amely a vázolt fejlesztésekkel együttesen 500-550 tonnával - évente 2.1-2.2 millió darabbal - csaknem 500 millió forint értékkel - növelheti kötöttáru termelését, több millió dollár importot takarítva meg a népgazdaságnak.

1 vállalat

a 738 millió forintot igénylő másik egyedi nagyberuházással a halasi kötöttárugyár várhatóan 1978 végére készülnek el - ahol már az idén termelni kezdtek az első gépcsoportok. - itt a termelés teljes felfutása után évi 2.5 millió darab felsőkötöttáru gyártanak majd, főként exportra. a tanmühelyben és a betanító üzemben már dolgoznak, a 12 000 négyzetméteres üzemcsarnokot ugyancsak az idén adták át technológiai szerelésre, s épül már a festőde is.

több más vállalati fejlesztésen kívül ugyancsak az idén kezdődött el a budapesti harisnyagyár 137 millió forintos fejlesztése. a vállalat, amely 1976-ban csaknem 1 milliárd forint értékű terméket állított elő, főként gépcserés rekonstrukciót hajt végre, de már építi az új szeghalmi üzemet is. ezt tervek szerint 1978-ban adják át.

az ötéves terv során a magyaróvári kötöttárugyár csaknem 90 millió forintos fejlesztése is elsősorban az elavult gépek cseréjét jelenti, s dombóváron új konfekcióüzemet is épít. a békéscsabai kötöttárugyár export árualapjának bővítésére hoz létre többletkapacitást. új beruházás kezdődik a váci kötöttárugyárban is, ami a tréning- és szabadidő ruházat termelését bővíti majd. a központi gyár fejlesztése mellett a pásztói és a vámosmikolai gyáregységek gépparkját egészítik ki további berendezésekkel. ez utóbbi fejlesztések előkészületei megkezdődtek, de ez a vállalat az v. ötéves terv során még további bővítésekkel is számol. ez egyébként azért is fontos, mivel a váci kötöttárugyártól kapja az ország a legtöbb felnőtt és gyermekmelegítőt, és szabadidő ruházati cikket. gyáraiban az idén például mintegy 300 000 felnőtt és 530 000 gyermektréningruha készült. /mti/

-.-

- 6 -

bb 6. 30 000 tonnás gáztöltő állomás épül ujudvaron

vid-ju la

1976. december 20.

szenhidrogéniparunk 277 millió forintos beruházással a zala megyei ujudvar község területén építteti meg a dunántul jelentős részét palackozott gázzal ellátó töltőállomást. az új állomás teljesítőképessége a jelenleginek többszöröse lesz, s évenként 30 000 tonna propán-bután gáz töltésére lesz alkalmas. ez csaknem 300 000 palackot jelent. az ott dolgozók munkáját félautómata töltőberendezések könnyítik. a közúdonántuli gázszolgáltató és szerelő vállalat, a töltőállomás gazdája palacknyomás mérő és javító telepet is felépített, ami a fogyasztók biztonságát szolgálja. a terv szerint a töltőállomás a jövő év végére készül el, s a vállalat erre az időre megteremti a konténeres gázpalackszállítás feltételeit is. /mti/

-.-

- 7 -

bb.7. dr. szekér gyula pozsonyba utazott

gk/a/-cz

1976. december 20.

dr. szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság magyar tagozatának elnöke pozsonyba utazott a bizottság elnökeinek találkozására. /mti/

--

bb.8. megkezdték a nyiregyházi mezőgazdasági abroncsgyár építését

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

a kelet-magyarországi közmű-és mélyépítő vállalat, az üzemi csarnok alapozási munkálataival megkezdte a taurus gumipari vállalat nyiregyházi gyára mezőgazdasági abroncsgyárának építését. a beruházásra több mint egymilliárd forintot fordítanak. az új gyár 1980-ban kezdi meg a termelést. évenként 170 ezer mezőgazdasági abroncsot állít majd elő, s ebből exportra is jut. /mti/

--

felhasználható: 15.00 órától:

bb.9. kohán emlékülés gyulán

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

hétfőn emlékülést rendeztek gyulán a város kossuth-díjas festőművészeinek, kohán györgy halálának 10. évfordulója alkalmából. az ülésen pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója tartott előadást, kohán györgy helye az egyetemes magyar képzőművészetben címmel. /mti/

--

10.30/a

- 8 -

10⁴⁰ MK

bb.10. öltöző-fürdő a szerelőknek, gépkocsivezetőknek

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

korszerű öltöző-fürdőhöz jutottak a volán 2. számú vállalatának salgótarjáni központi telepén a szerelők és a tehergépkocsivezetők. a kétszintes, háromszázhusz személyes, majd a továbbiakban hétszáz személyesre bővíthető szociális létesítményre ötmillió forintot költött az autóközlekedési vállalat. az új épület műszaki átadása hétfőn megkezdődött. /mti/

--

bb.11. elhunyt telek istván

vid/a/ká

1976. december 20.

telek istván, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 83 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása 1976. december 23-án 15 órakor lesz tatabányán, az újtelepi temetőben.

az mszmp tatabányai városi bizottsága.

/mti/

--

bb.12. százezer bárány exportra

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

a kaposvári huskominát sántosi juhtelepe tavaly a tervezett harminchárom-ezer helyett ötvenötezer pecsenyebárányt szállított exportra. a külföldi érdeklődést kihasználva ezévi kötöttek megállapodást. ezt is jelentősen tulszárnyalták: utbaíndították olaszországba a százazredik exportbárányát. az idén nagyobb szállítmányokat küldtek tunéziába, libiába, franciaországba és az nszk-ba is.

a szállítás még nem állt le: szilveszterig újabb ötezer exportbárányt küldenek olaszországba. /mti/

--

11.05/a

- 9 -

előirányzatukat alaposan megnövelték: 90 ezer bárány eladására

11⁵⁰ MK

felhasználható: 17.00 órától!

bb.13. zalai fotókiállítás

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

hétfőn megnyílt zalaegerszegen a szokásos évvégi megyei fotókiállítás. a zalai fotószakkörök, amatőr fotósok az építő, alkotó ember mindennapi tevékenységét, hétköznapi életét bemutató képanyagot küldtek a kiállításra. a zalai fotótárlat 2 hétig tart nyitva a zalaegerszegi ifjúsági és uttörőházban./mti/

--

bb.14. Lengyel-magyar barátsági napok - százak tanulnak Lengyelül

t/me/s/a/-cz

1976. december 20.

a budapesti lengyel kultúra jövő évi terveiről tájékoztatta a sajtó képviselőit hétfőn wladyslaw kobialka igazgató. elmondotta: 1977-ben folytatják azokat a rendezvényeket, amelyek ez évben is sok érdeklődőt vonzottak. a lengyel-magyar barátsági napok idején eseményein budapesten, szolnok, békés, veszprém, győr - sopron megyében a lakosok százai vettek részt. a lengyel művészek közreműködésével megrendezett 18 hangverseny, a lengyel filmhetek -, amelyek során 250 filmet vetítettek - éppen olyan népszerűek voltak akárcsak a fotódokumentum -, képző- és népművészeti kiállítások.

az újév kiemelkedő rendezvénysorozata a ,, Lengyel gazdasági és műszaki napok budapesten,, számos előadást, szimpoziumot, kiállítását ígér. a barátság napokat fejér, bács-kiskun, borsod-abauj-zemplén és heves megyében rendezik meg, népi együttesek közreműködésével. az irodalmi esteken zbygniew herbert, ewa lipska, tadeusz rozewicz írókkal találkozhatnak a magyar olvasók. a lengyel kultúra tervei szerint szimpoziumot tartanak a lengyel irodalom magyarországi fordítóinak részvételével. a film barátainak premier előtt vetíti j.poreba: jaroslaw dobrowskic filmjét, valamint k.zanussi és m.piowski legújabb alkotását. minden hónapban megtartják a hangversenyt, amelyen magyar és lengyel zeneműveket tolmácsolnak a két nép művészei.

/folyt.köv./
11.40/a

- 10 -

MSM

bb14./ Lengyel-magyar.....folyt./-a

a nagyszabású kiállítás közül a zacheta képtár, a varsói grafika harminc éve, varsó építésze címmű kiállítások különös érdeklődésre tarthatnak számot. a modern lengyel festészeti, grafikai és szobrászati alkotásokat a balatonfüredi galériában mutatják be - mondotta az igazgató. - a szocialista brigádok, korszervezetek, ifjúsági klubok kérésére előadásokat tartanak, filmeket vetítenek. vetélkedők, zenés irodalmi estek, vásárlással egybekötött népművészeti kiállítások is szerepelnek az 1977. évi programban. a lengyel nyelvtanulásra is lehetőséget nyújtanak: nyelvtanárok többszáz jelentkezőt - köztük számos szakembert - tanítanak jövőre is - fejezte be a tájékoztatót az igazgató./mti/

--

bb.16. épül a középtiszavidéki üdülőkörzet - koordinációs tanácskozás szolnokon

vid/ká-a/-cz

1976. december 20.

a kiskörei vizlépcsőhöz kapcsolódó középtiszavidéki üdülőkörzetről tárgyaltak hétfőn szolnokon a középtiszavidéki intéző bizottság egyeztető tanácskozásán. a város-építési tudományos tervező intézet az ötödik ötéves tervidőszakra koordinációs tervet készített, amely magába foglalja a terület fejlesztésében érdekelt megyei tanácsok tennivalóit a 640 hektáros üdülőterület kialakításában.

tiszafüred térségében eddig 40 hektár, kiskörénél pedig öt hektár zöldövezetet telepítettek, illetve készítettek elő ültetésre. a tisz balpartján ez év őszén újabb hatvan hektár terület fásítását kezdték meg, mintegy 18 kilométer hosszú szakaszon. az ötödik ötéves tervidőszakában 330 hektáron ültetnek erdősávot. az üdülőterületet körülvevő véderdőterület nagysága megközelíti majd a kétezer hektárt. a kiskörei tározó feltöltését 1978-ban kezdik meg. addig megtisztítják a hullámtéri területeket, elkészítik a tározótér növényteni feltérképezését. a tervidőszakban az érdekelt megyei tanácsok összefogásával korszerűsítik az utakat, s megkezdik a közművek építését./mti/

11.45/a

MSM

--
- 11 -

bb.15. karácsonyi ajándék a nagycsaládnak

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

hétfőn adták át illés józsef fertőszentmiklósi lakosnak és családjának azt a gyermek-szoba butort, amelyet a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát soproni üzeme gyártott társadalmi munkában. a radnóti miklós és a józsef attila szocialista brigád ezuttal harmadizben ajándékoz meg karácsony előtt egy-egy nagycsaládot gyermekszoba-butorral. az idén illésék öt kisgyermeké örül a garnitúrájának./mti/

.-.

bb.17. környezetvédelmi őrjáratok győr-sopron megye városaiban

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

győr-sopron megye városaiban sorban alakulnak a környezetvédelmi őrjáratok. kapuvárott 9, mosonmagyaróvárott pedig 30 tagu őrjáratot szerveztek. győrött és sopronban előkészítés alatt áll a környezetvédelmi őrjáratok szervezése. sopronban elsősorban az egyetemistákat és az üzemi kiszervezetek képviselőit vonják be ebbe a munkába. győrött körzetenként, illetve városrészenként szervezik meg a környezetvédelmi őrjáratokat. az eddigi tapasztalatokról és a további feladatokról hétfőn tartottak megbeszélést győrött, a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottságán./mti/

.-.

bb.18. ezer adagos konyha a turkevei afit dolgozóinak

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

új szociális létesítményt adtak át rendeltetésének hétfőn turkevén, a 17. számú autójavító vállalat telepén, amely ezer adagos üzemi konyhát, korszerű ebédlőt, előkészítő raktárat, hűtőteret foglal magában. a megye egyik legszebb üzemi étkezdéjének beruházására több mint 10 millió forintot fordítottak./mti/

.-.

12.00/a

- 12 -

bb 19. időjárásjelentés

bzs -cz

1976. december 20.

a meteorológiai intézet jelenti december 20-án 12 órakor:

erősen párás, ködös idő

izland térségétől a német-lengyel síkságon át a szovjetunió európai területének középső és déli részéig hatalmas kiterjedésű magas nyomású zóna húzódik. ezeken a területeken többfelé erősen párás, ködös az idő. helyenként a köd még napközben sem oszlik fel. a hőmérséklet főleg közép-európában jóval az évszaknak megfelelő érték fölött alakul. a következő 36 órában a kárpát-medence továbbra is a magas nyomású területhez tartozik, így folytatódik az erősen párás, ködös, az évszakhoz képest enyhe idő.

hazánkban a dunántúlon vasárnap jobbra erősen felhős volt az ég. a köd egy-két helyen egész nap megmaradt. az ország többi részén néhány órára a nap is kisütött. a legmagasabb nappali hőmérséklet az egész nap borult, ködös helyeken 3,6 fok között alakult, a kevésbé felhős részekeken pedig kora délutánra 7-12 fokra melegedett fel a levegő. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 2, plusz 4 fok között váltakozott. hétfő hajnalra ismét többfelé keletkezett köd, amely helyenként délelőtt is megmaradt. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken csak 0, plusz 2, máshol 4-6 fok között alakult.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 4,2 fok volt, 3,9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

változóan felhős, erősen párás, főleg az éjszakai és reggeli órákban többfelé ködös idő, számottevő csapadék nélkül. gyenge, napközben kissé megélénkülő keleti, délkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: a tartósan ködös helyeken: 0, plusz 5, máshol 5-10 fok között.

/folyt. köv./
13.05/bzs

- 13 -

13³⁰ MK

bb 19. /időjárásjelentés 1. folyt./bzs

távolabbi kilátások péntek reggelig:

tovább tart az évszakhoz képest enyhe idő. a reggeli órákban párásodás, köd. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 0, plusz 4, később mínusz 3, plusz 1 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 6, plusz 10, később plusz 3-7 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 225 cm.

/mti/

-. -

bb 21. Losonczi páál fogadta mohamed ali szamantart

t ró/gk zs bzs -cz

1976. december 20.

Losonczi páál, az elnöki tanács elnöke hétfőn hivatalában fogadta mohamed ali szamantart, a szomáli forradalmi szocialista párt központi bizottságának és politikai bizottságának tagját, a szomáli demokratikus köztársaság első elnökhelyettesét, honvédelmi minisztert. a baráti légkörű fogadáson részt vett borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese és dr. házi vencel külügyminiszter-helyettes. /mti/

-. -

bb 22. óvári miklós a művészeti szövetségek kibővített kommunista aktiváján

i dg/s zs bzs -cz

1976. december 20.

a művészeti szövetségek kibővített kommunista aktivája hétfőn az mszmp budapesti oktatási igazgatóságán ülést tartott, amelyen részt vett pozsgay imre kulturális miniszter.

a tanácskozást király andrásné, a budapesti pártbizottság titkára nyitotta meg, majd óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára adott tájékoztatást időszerű ideológiai és politikai kérdésekről. /mti/

13.10/bzs

-. -
- 14 -

RS^{SO} MK

b.20. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke december 20-án 13.00 óráig

se/a/-cz

1976. december 20.

1. pszichológiai vizsgálatok
2. védőtöltések vas megyében
3. üvegkár-rendezés
4. gyakorlóterem
5. kötöttáru
6. gőztöltő állomás
7. szekér gyula pozsonyba utazott
8. abroncsgyár
9. kohán emlékülés
10. fürdő a volán 2. szerelőinek
11. elhunyt telek istván
12. bárányexport/1.sz. javítás/
13. fotókiállítás
14. lengyel-magyar barátsági napok/ 2.sz. javítás/
15. karácsonyi ajándék a nagy családnak
16. középtiszavidéki üdülőkörzet
17. környezetvédelem
18. szoc.létesítmény turkevén
19. időjárásjelentés
20. hírjegyzék

-. -

bb.24. elhunyt szilágyi páál ujságíró

vid/ká/a/-cz

1976. december 20.

a magyar távirati iroda mély fájdalommal tudatja, hogy életének 64. évében, súlyos betegség után december 18-án budapesten elhunyt szilágyi páál ujságíró, a magyar távirati iroda fejr megyei szerkesztőségének nyugalmazott vezetője. szilágyi páál az mti legrégebb munkatársa volt, husz éves korában, 1932-ben gyorsíróként, majd tudósítóként kezdte pályafutását szegeden. első szocialista városunk, dunaujváros építésének kezdetétől hű krónikása volt. 18 éven át tollal és fényképezőgéppel örökölte meg a dinamikus fejlődő szocialista város mindennapjait. nyugdíjas éveiben sem vált meg hivatásától, súlyos betegsége kezdetéig fáradhatatlan krónikása maradt dunaujvárosnak. temetéséről később intézkednek.

magyar távirati iroda.

/mti/

13.30/a

RS⁴ MK

-. -
- 15 -

bb.23. rendőrségi hírek

s/a/-cz

1976. december 20.

fejér megyében polgárdi külterületén kranauer gyula 28 éves esztergályos, enyingi lakos személygépkocsijával elütötte buza józsef 77 éves nyugdíjas, polgárdi lakost, aki kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kranauer gyula nem az ut és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját. a rendőrség gépjárművezetői engedélye bevonása mellett tovább folytatja a vizsgálatot.

hajdu megyében polgár község belterületén dobos lukácsné 73 éves, polgári lakost elütötte egy személygépkocsi, amelynek következtében az asszony a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint dobos lukácsné figyelmetlenül lépett az uttestre a gépkocsi elé.

somogy megyében gadács és somogyszil közötti utszakaszon szép józsef 33 éves gépkocsivezető, bárdudvarnoki lakos volán autóbusszal elütötte horváth rozália 57 éves eltartott, somogyszili lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítása után meghalt. szép józsef vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, mert a vizsgálat adatai szerint nem az ut és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette az autóbusszt.

borsod megyében bodrogkeresztur külterületén stipula istván 35 éves kőműves, olaszliszka lakos személygépkocsijával elütötte a kerékpárját toló simkó józsef 63 éves nyugdíjas, bodrogkereszturi lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint stipula istván figyelmetlenül vezette személygépkocsiját. a rendőrség vezetői engedélye bevonása mellett folytatja a vizsgálatot.

xx x

a hét végén 60 személyi sérüléses közlekedési baleset történt. ebből hat halálos, 21 súlyos és 33 könnyű sérüléses kimenetelű volt./mti/

13.40/a

- 16 -

13⁵⁰
MK

bb.25. új határátkelő állomásépület hidasnémetiben

vid/a/-cz

1976. december 20.

a hazánk és a csehszlovákia közötti hét vasuti határátkelőhely közül a személy és teherforgalmat tekintve a harmadik helyen áll a máv miskolci igazgatóságának területén lévő hidasnémeti. az elmúlt években a forgalom átlagosan tíz százalékkal emelkedett, s hasonló növekedéssel számolnak az elkövetkező években is. a gyorsan növekvő forgalom miatt 1960-ban megkezdték a miskolc-felsőzsolca-hidasnémeti vasutvonal korszerűsítését. átépítették a vágányokat, korszerű, integra-dominó biztosító berendezést helyeztek üzembe, most pedig elkészült az új állomásépület is. ebben kaptak helyet a magyar és a csehszlovák vasuti vám-és határorségi szervek irodái is.

a több mint tizenhárom millió forintos költséggel kialakított határátkelő állomásépületet hétfőn adta át rendeltetésének dr. pástor pál, a máv miskolci igazgatóságának vezetője. az ünnepélyes átadáson jelen voltak a szomszédos kelet-szlovákiai vasutak, valamint a két ország vám-és határorségének és a területileg illetékes párt és állami szerveknek képviselői is.

a hidasnémeti határállomás fejlesztését jövőre folytatják. megkezdik a vonatkísérő laktanya korszerűsítését és bővítését. az emeletes épület földszintjén szociális helyiségeket alakítanak ki, míg az emeleti részen a vasuti kísérőszemélyzet részére pihenőt rendeznek be./mti/

.-.-

bb.26. teljesítette éves tervét a „naptár-gyár”,

vid/a/-cz

1976. december 20.

hétfőn teljesítette 1976. évi tervét a székszárdi nyomda. a százévesnél régiebb, de az utóbbi évtizedben korszerűen átépített, bővített és berendezett, naptárgyárban, mintegy két és félmillió különféle kereskedelmi propaganda- és zsebnaptárt, határidőnaplót készítettek az idén. ezek utolsó csomagjait is elszállítják meg az ünnepek előtt a megrendelőknek./mti/

13.45/a

- 17 -

14⁰⁰
MK

bb.27. jóváhagyta a megye 1977. évi költségvetését a somogy megyei tanács

vid/kz/a/-cz

1976. december 20.

hétfőn kaposvárott megtartott ülésén a somogy megyei tanács megtárgyalta és jóváhagyta a megye 1977. évi költségvetését és fejlesztési tervét. a több mint másfél milliárd forintos költségvetés kiemelten foglalkozik az egészségügyi-és szociális, valamint a kulturális és a közművelődési feladatokkal. az ilyen irányú költségekre több mint nyolcszázhatvanhét millió forintot irányoztak elő. az új nagyatádi kórház és rendelőintézet jövőre már teljes kapacitással működik, ami jelentősen javítja a fekvő-és járóbetegellátást. társadalmi összefogással több mint félezerrel növelik az óvodák befogadóképességét. az oktatás tárgyi feltételeit elsősorban az alsó-és középfokú iskolákban javítják.

megvitatta a testület az ötödik ötéves terv megyei beruházásainak előkészítéséről és időarányos megvalósításáról előterjesztett jelentést is. megállapította, hogy a tanácsi beruházási tevékenység minősége és hatékonysága - a több területen tapasztalható javulás ellenére - még nem kielégítő. a terv-és beruházási fegyver továbbfejlesztése érdekében fokozzák az ellenőrző tevékenységet./mti/

..-

bb.28. eltemették dr.tapolczai jenőt, a fejér megyei tanács nyugalmazott elnökét

vid/kz/a/-cz

1976. december 20.

mély részvét mellett, a családtagok, a harcostársak, a barátok és több ezer tisztelője jelenlétében hétfőn, dunaujvárosban eltemették dr.tapolczai jenőt, a párt és a munkásmozgalom régi harcosát, a fejér megyei tanács nyugalmazott elnökét, a testvérvárosok világszövetsége végrehajtó tanácsának tagját. a gyász-szertartáson dr.mátay pál, megyei főügyész, az mszmp fejér megyei bizottságának tagja, országgyűlési képviselő és sófalvi istván, a dunaujvárosi városi tanács elnöke bucsuztatta. dr.tapolczai jenő ravatalánál dunaujváros, fejér megye párt,tanácsi és tömegszervezeti vezetői, az elnöki tanács, a fegyveres testületek és több országos szerv képviselői álltak disz-órséget.

13.55/a

1440 M

- 18 -

bb.28. eltemették.....folyt./-a

dr.tapolczai jenőt, több magas kitüntetés tulajdonosát, dunaujváros volt tanácselnökét a városi tanács által adományozott disz-sirhelyen helyezték örök nyugalomra. a sírnál brunner tiber, a hazafias népfront fejér megyei bizottságának elnökhelyettese vett bucsut a fáradhatatlan harcostárstól./mti/

..-

bb.29. környezetvédelmi kiállítás és anket szegeden

vid/kz/a/-cz

1976. december 20.

szegeden a technika házában hétfőn,, környezetvédelem magyarországon,, címmel kiállítást-, majd ugyanebben a témakörben anketot rendeztek. dr.árvai józsefnek, az országos környezetvédelmi tanács titkárának megnyitó előadása után a nagy számban megjelent várostervezők, vízügyi szakemberek, tudományos kutatók, jogászok megvitatták a környezetvédelmi törvény nyomán tett intézkedéseket, illetve az ötéves terv ezzel összefüggő feladatait. mint hangoztatták területeenként más-más a tennivaló a levegőszennyeződés főként a nagy iparvidékek problémája, a délföldön ugyanakkor elsősorban a vízszennyeződés, városokban pedig a zajártalom elleni védekezés a fő feladat. az élő vizek szennyeződése hazánkban évente körülbelül egymilliárd forint kárt okoz. az ezzel kapcsolatban hozott szigorú rendszabályok, a birság eredményeként főként az elmúlt évtizedben megduplázódott az élővizekbe visszakerülő tisztított vízmennyiség. a szegedi központi hazai kenderipar például fokozott oxigénadagolással kedvez az áztatómedencékben a kender elemi szálakra bontó baktériumoknak. így azok aktívabban, gyorsabban dolgoznak, s nem kell annyiszor cserélni az áztatóvizet. csak ez a körülmény évente több millió köbméterrel kevesebb szennyezett víz kibocsátását eredményezi.

szegeden egész tudósgárda - egyebek között - az ottani akadémiai bizottság külön szakbizottsága - működik közre a környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok megoldásában./mti/

..-

14.20/a

1440 M

- 19 -

bb.30. kiváló fémgyűjtők kitüntetése szegeden

vid/kz/a/-cz

1976. december 20.

a délmagyarországi mész vállalat szegedi telepén hétfőn an-
kétot tartottak az ipari és háztartási hulladékok újrahasz-
nosításának eredményeiről, feladatairól. a vállalat vezetői
elmondották, hogy csongrád és békés megyében az idén - a
tervet túlteljesítve - harminckét ezer tonna vashulladékot gyűj-
töttek, a begyűjtött vaslemez-hulladékok térfogatának csökken-
tése érdekében szovjet és svéd gyártmányú bálázógépeket he-
lyeztek üzembe, s így félezzerrel kevesebb vagon vettek igény-
be, mint korábban, hasonló mennyiség elszállításához. a papír-
hulladék gyűjtésben olyan kitűnő eredményt értek el, hogy ötszáz
vagonnal exportálhattak is ausztriába és olaszországba. az ered-
ményeket leginkább elősegítő huszonkilenc bács-kiskun és csongrád
megyei üzemi, vállalati dolgozónak, kiváló fémgyűjtő, jel-
vényt és jutalmat adtak át./mti/

--

bb.31. a vasasszakszervezet központi vezetőségi ülése

t/sz/fe/ie/a/cz

1976. december 20.

a kohászat, a gépipar és a villamosenergia ipar ez évi
gazdálkodásáról és a szocialista munkaverseny és a brigádmoz-
galom fejlődéséről tanácskozott hétfőn a vas-, fém- és vil-
lamosenergiári dolgozók szakszervezetének központi vezetősé-
ge.

méhes lajos főtitkár beszámolójában elmondta, hogy az e-
lőzetes adatok szerint a kohászat 4 százalékkal, a gépipar több
mint 6 százalékkal, a villamosenergiaipar pedig 8 százalékkal
növeli termelését a tavalyihoz képest. a kohászat és a gépipar
a tervezettnél többet exportál a szocialista országokba, a
kohászat tőkés kivitele is meghaladja a tervezett szintet, de
a gépipar lemarad tőkés exportjában. a belföldi igényeket -
néhány tartós fogyasztási cikket kivéve - mindhárom iparág
igény szerint elégítette ki.

/folyt.köv./
14.25/a

- 20 -

15/20

bb.31./ a vasasszakszervezet.....folyt./-a

a vállalatok fő célkitűzése volt, hogy a gazdálkodás
hatékonyságának fokozásával, a belső tartalékok mind telje-
sebb feltárásával és hasznosításával növeljék nyereségüket.
a kohászat a tervezettnél szerényebb, körülbelül 3,5 milliárd
forintos, a gépipar az előirányzatnak megfelelő, több mint 20
milliárd forintos, a villamosenergiaipar pedig 1,2 milliárd fo-
rintos nyereséget ér el.

tovább folytatódott a termékszerkezet korszerűsítése, a
korszerűtlen telephelyek felszámolása. a vállalatok politikai,
társadalmi, gazdasági vezetése összehangolta e feladatokat, a-
zonban a munkaeörfő átcsoportosításnál hiányosság is tapasztal-
ható. előfordult, hogy nem kellő körültekintéssel készítették
elő a dolgozók munkahelyváltoztatását. néhány esetben nem volt
összhangba vállalati és az üzemi szakszervezeti vezetés között
sem.

a beruházások hatékonyságának növelése érdekében a vasas-
szakszervezet fokozta együttműködését az építőipari és a vegy-
ipari dolgozók szakszervezetével. az iparági és a vállalati vezetés
a szakszervezetekkel együtt továbbra is a gyorsított és kiemelt
beruházásokra fordított nagy figyelmet, közreműködött a duna-
menti hőerőmű, a dunaujvárosi hullámvertikum, valamint az óz-
di kohászati üzemek beruházásainak időbeni megvalósításában, a
villamosenergiaipari beruházások között a tiszai hőerőmű, a pak-
si atomerőmű és a 750 kilovoltos távvezeték építésében, valamint
a vegyipari fejlesztéshez kapcsolódó borsodi és tiszai vegyikom-
binát bővítésében és a különböző élelmiszeripari beruházások meg-
valósításában.

a munkaerőgazdálkodásról szólva méhes lajos elmondta,
hogy néhány vállalat a reális létszámhelyzetet figyelmen kívül
hagyva, létszámnövekedést tervezett. a szakszervezet és a minisz-
térium együttesen fellépett e törekvés ellen. intézkedéseik nyomán
a gépiparban változatlan volt a dolgozók létszáma, a kohászatban
csökkent, a villamosenergiaiparban kissé növekedett. javult a fi-
zikai-alkalmazotti dolgozók aránya és a teljesítménybérézésben
dolgozók aránya is. a nagyértékű és nagyhatékony berende-
zések jobb kihasználása érdekében 22 nagyvállalat konkrét intéz-
kedéseket tett az év folyamán. ezek a vállalatok mintegy 30 mil-
lió forint központi támogatást kaptak a több műszak beveze-
tésére.

a munkaversenyéről és a szocialista brigádmozgalomfejlődéséről
szólva méhes lajos hangsúlyozta, hogy a brigádmozgalom az idén
eredményesebben járult hozzá a minőség javításához, a hatékonyabb
gazdálkodáshoz. mindhárom ágazat túlteljesítette anyag-és ener-
giatakarékossági tervét, a megtakarítások mintegy harmada a munka-
verseny vállalások teljesítéséből adódik./mti/

14.35/a

- 21 -

15/20

felhasználható : 16 órától

bb. 32. fafaragó népművész kiállítása

vid kz/il cz

1976. december 20.

a miskolci rónai sándor művelődési központban hétfőn megnyílt a heves megyei parádon élő és alkotó asztalos johák fafaragó népművész kiállítása.

a mátravidéki népművész tárlatán különböző használati tárgyak - ivóedények „tükrösök”, stb. mellett nagyméretű figurákat, történelmi eseményeket megörökítő domborműveket is láthat a közönség./mti/

-. -

bb. 34. borbély sándor a csepel vas- és fémművek pártbizottságának ülésén

t da/zs/il cz

1976. december 20.

a csepel vas- és fémművek pártbizottsága hétfőn kibővített ülést tartott, amelyen soltész istván vezérigazgató előterjesztésében megtárgyalták az 1976. év tervteljesítését és az 1977. év tervfeladatait. az ülésen - - amelyen elfogadták a pártbizottság felhívását a szocialista és munka brigádokhoz, a gyár minden dolgozójához az 1977. évi tervfeladatok végrehajtására vonatkozóan - részt vett és felszólalt borbély sándor az mszmp központi bizottságának titkára is. /mti/

-. -

bb. 35. dr. simon páál

k sb/fe ie il cz

1976. december 20.

nehézipari miniszter hétfőn elutazott moszkvába a kgst vegyipari állandó bizottság ülésére, amelyen áttekintik a vegyipari a mikrobiológiai, valamint a cellulóz- és papíripari hosszútávú célprogram- előterjesztett javaslatokat./mti/

-. -

↳ tervezeteiről

- 22 -

1520/11

1530

bb. 37. felvonó-ügyelet

il cz

1976 december 20.

a fővárosi felvonó javító vállalat szerviztelepe december 25-én és 26-án 7 órától 15 óráig ügyeletet tart. ha a vállalat hatáskörébe tartozó felvonók elromlanak, csak a 408-940/79-es telefonszámon hívhatják a szerelőket. /mti/

-. -

bb. 38. teljesítette éves tervét a győri graboplast pamutszövő- és műbörgyár

vid kz/il cz

1976. december 20.

teljesítette éves tervét hétfőn a graboplast győri pamutszövő és műbörgyár. ez azt jelenti, hogy 2 milliárd 530 millió forint értékben 35 millió négyzetméter műbört állított elő. a gyártmányok jelentős hányada új fajtákból származott, mivel az idén egy sor új terméket honosítottak meg. a termelés kétharmad része exportcélokat szolgál. megrendelőik között a legjelentősebbek csehszlovákia és a szovjetunió mellett az nszk, olaszország és anglia. a gyár eleget tesz exportkötelezettségeinek is. a napokban elindítják az utolsó szállítmányokat is az országhatárokon túlra./mti/

-. -

bb. 39. elutazott hazánkból a török oktatási delegáció

t dg tr/zs il cz

1976. december 20.

hétfőn elutazott hazánkból az ali naili erdem miniszter vezette török oktatási delegáció. a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. polinszky károly oktatási miniszter. jelen volt talat benler, a török köztársaság budapesti nagykövete.

a török oktatási delegáció megbeszélést folytatott az oktatási minisztérium vezetőivel ali naili erdem minisztert fogadta aczél györgy a minisztertanács elnökhelyettese is. a vendégek itt tartózkodásuk során látogatást tettek az eötvös loránd tudományegyetem török tanszékén, a budapesti műszaki egyetemen, az egri ho si minh tanárképző főiskolán, a budapesti 18. számú faipari szakmunkásképző iskolában, és néhány kulturális intézményt is felkerestek./mti/

-. -

- 23 -

15.25/11

1535

bb. 41. gyenes andrás fogadta mohamed ali szamantart

t ro/gk/zs il cz

1976. december 20.

gyenesandrás, az mszmp központi bizottságának titkára hétfőn fogadta mohamed ali szamantart. a fogadáson jelen volt dr. nagy gábor, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője./mti/

-. -

bb. 33. kétszáz kilométeres sebesség laboratóriumban - vasuti féktuskóvizsgáló próbaállomás a műszaki egyetemen

t kf/s ie il cz

1976. december 20.

a MÁV és a budapesti műszaki egyetem vasuti járművek tanszékének közös vállalkozásában - az OMFB anyagi támogatásával - próbaállomást létesítettek a vasuti féktuskók és kerékabroncsok vizsgálatára. az állomást hétfőn adták át rendeltetésének a MÁV és az egyetem vezetői.

mintegy 12 millió forintos költséggel épült próbaállomás az egyetem területén, de a MÁV tulajdonában van. a korszerű műszerekkel, próbapaddal felszerelt állomás - hozzá hasonló talán kettő van Európában - elsősorban a MÁV szolgálatában áll. lehetőség van azonban arra, hogy végezzen kutatásokat a hazai járműipar és közlekedés, például a Ganz MÁVAG, a BKV valamint külföldi cégek és vasutak számára is.

a MÁV járműveinek biztonságos zavartalan üzemeltetéséhez évente 200 millió forint értékű féktuskót és kerékabroncsot használ fel. a költség és anyaggazdálkodás szempontjából tehát nem mindegy, hogy az alkalmazott anyagok, szerkezetek mennyire korrós- és időállóak. az ezzel kapcsolatos költségek csökkentése népgazdasági és vállalati érdek. ehhez nyújt segítséget az egyetemi tanszék, amely évek óta foglalkozik a féktuskók tökéletesítésével. a mostaninál jóval kedvezőtlenebb körülmények között, kezdetleges módszerekkel is kikísérleteztek a féktuskók előállításához olyan anyagot, amelynek alkalmazásával a vasut évente 25 millió forintot takarít meg.
/folyt.köv./

- 24 -

15.30/il

15⁴⁰
15⁰

bb. 33./kétszáz folyt./il

a vasuti járművekkel szemben támasztott követelmények egyre növekednek. a ma közlekedő nagy sebességű és nagy tengelynyomású vonatokban a kerék- és féktuskó-együttes olyan igénybevételnek van kitéve, amelyre a hagyományos szerkezetek nem mindig alkalmasak. a korszerű próbaállomás - ahol olyan körülmények között tudják vizsgálni a biztonságos közlekedés nélkülözhetetlen szerkezeteit, mint amelyet a gyakorlatban egy 200 kilométeres sebességgel közlekedő vonat, illetve annak fékezése idéz elő - értékes segítséget nyújt a fejlesztéshez, az ehhez szükséges tudományos kutatásokhoz, vizsgálatokhoz./mti/

-. -

bb. 36. ellenőrizték az új lakások minőségét Komárom megyében

vid kz/il cz

1976. december 20.

az utóbbi két év alatt épített új lakások minőségét bírálták felül a Komárom megyei népi ellenőrök. a vizsgálat tapasztalatait összegezték a megyei népi ellenőrzési bizottság hétfői ülésén a tabányán. megállapították, hogy a lakóépületek kivitelezésénél még mindig a mennyiségi szemlélet uralkodik. az érvényben lévő beruházói szankciók nem ösztönzik megfelelően az építőipari vállalatokat a minőségi munkára. a dolgozók bérezésénél is elsődleges szempont a mennyiségi terv túlteljesítése. a minőségi hibák egyik okát abban látják az ellenőrök, hogy a kivitelezők részére szállított anyagokat, szerkezeteket legtöbbször nem minősítik a gyárak, még az olyan nagy vállalat, mint a Győri Házgyár sem ad minősítést termékeire. további kifogások forrása az is, hogy a megrendelők munkahelyein nem tárolják megfelelően az építőanyagokat, ugyanakkor az új lakások építésének befejezésekor a sorrendben egymást követő szakemberek sokszor semibe veszik egymás munkáját és figyelmen kívül hagyják a tapétát, a falakat a beépített butorokat.

az ellenőrök megvizsgálták a garanciális javítások módját is. jelentős eredménynek számít a megyében hogy garanciális építésvezetőségeket, brigádokat alakítottak az új lakások hibáinak mielőbbi kijavítására.

a népi ellenőrök javaslatot tettek a minőségi reklamációk megszüntetésére, illetve csökkentésére. javasolták a megyei tanács elnökének, hogy kötelezze a városi tanácsokat arra, hogy a lakásfenntartó szövetkezeteket még az új lakások műszaki átadása előtt alakítsák meg. így a szövetkezetek képviselőinek módjuk lenne a családok beköltözése előtt megvizsgálni az új otthonok minőségét. a vizsgálatba bevont építőipari vállalatoktól azt kérte, a meg, hogy készítsenek intézkedési tervet a minőségi hibák megelőzésére./mti/

-. -

↳ több

- 25 -

15.35il

15⁴⁵
15⁰

bb. 46. az iparművészeti muzeum

il cz

1976. december 20.

igazgatósága közli, hogy a muzeum kiállításai december 22-től ismét a közönség rendelkezésére állnak./mti/

..

bb. 45. antikvárium székesfehérvárott

vid fm/il cz

1976. december 20.

újabb üzlettel gyarapodott székesfehérvár: csaknem egy évig tartó átalakítás után hétfőn megnyitották az antikváriumot. a kibővített korszerűen felszerelt üzletben több mint egymillió forint értékű könyv, zenemű, hanglemez várja a „karácsonyi rohamot”, az antikváriumban a könyvritkaságok gyűjtői is találhatnak, csemegét: több régi kiadású történelmi mű, természetrajzi munka várja az érdeklődőket./mti/

..

bb. 42. mohamed ali szamantar elutazott budapestről

t ro gk/zs il cz

1976. december 20.

hétfőn elutazott hazánkból mohamed ali szamantar, a szomáli forradalmi szocialista párt központi bizottságának és politikai bizottságának tagja, a szomáli demokratikus köztársaság első elnökhelyettese, honvédelmi miniszter által vezetett delegáció. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, dr. nagy gábor, az mkszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője és dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes bucsuztatta. megjelent a bucsuztatáson vladimir videnov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

..

15.35/il

- 26 -

15⁵⁰

bb. 40. az üzletek ünnepi nyitvatartása

i don s zs /il cz

1976. december 20.

a fővárosi üzletek és vendéglátóipari helyek továbbá a fodrászüzletek és fényképész üzletek karácsonyi, ünnepi nyitvatartása a következő:

december 23-án, csütörtökön

----- minden élelmiszer- és édességbolt, csarnok és piac /az ottani összes kereskedelmi egységgel együtt/ legalább 19 óráig, az ennél egyébként később záró egységek a szokásos rendjük szerint; a dohány és a virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek a csütörtöki napokon szokásos rendjük szerint; az iparcikküzletek és áruházak legalább 19 óráig az ennél egyébként később záró egységek a szokásos rendjük szerint tartanak nyitva.

december 24-én, pénteken

----- valamennyi élelmiszer és édességbolt, csarnok, piac, dohány - és virágüzlet 16 óráig; az iparcikküzletek és áruházak 15 óráig; a vendéglátóhelyek egységesen 17 óráig tartanak nyitva. a pályaudvarok környékén, valamint a főútvonalakon lévő éttermek - a forgalomtól függően - később zárnak.

december 25-én, szombaton

----- valamennyi élelmiszer-, édesség- és dohánybolt, csarnok, piac, valamint iparcikküzlet és áruház zárva lesz. a vendéglátóhelyek a szombati, a virágboltok a vasárnapi rendjük szerint tartanak nyitva.

december 26-án, vasárnap

----- valamennyi élelmiszerüzlet, csarnok, piac, iparcikküzlet és áruház zárva lesz. az édesség-, a dohány és a virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek a vasárnapi rendjük szerint tartanak nyitva.

a kijelölt vendéglátóhelyek tejet és péksüteményt karácsony mindkét napján - tehát szombaton és vasárnap is - árusítanak.
/folyt.köv./

- 27 -

15.45/il

16⁰⁰

bb.40./ üzletek folyt./il

december 27-én, hétfőn
----- az üzletek és vendéglátóhelyek a hétfői
rendjük szerint tartanak nyitva.

fodrászüzletek:
----- december 24-én pénteken az üzletek reggel 6 -tól
délután 16 óráig tartanak nyitva. december 25-én szombaton és
december 26-án, vasárnap minden üzlet zárva.

fényképészüzletek:
----- december 24-én, pénteken az üzletek reggel 8
órától délután 16 óráig tartanak nyitva. december 25-én, szomba-
ton és december 26-án, vasárnap minden üzlet zárva./mti/

-. -

bb. 44. országos történelmi vándorgyűlés székesfehérvárott
vid fm/il cz 1976. december 20.

országos történész vándorgyűlés kezdődött hétfőn székesfehérvárott, a városi tanácsházán. a kétnapos tanácskozáson az ország minden részéről érkezett szakemberek, történészek, történelemtanárok, a történelem-tudomány, a történelem-kutatás, valamint a történelmi publicisztika és irodalom kapcsolatát, fejlesztését, javításának lehetőségeit vitatták meg. a vándorgyűlés résztvevőit berend t. iván, a magyar történelmi társulat elnöke köszöntötte. hangsúlyozta, hogy a vándorgyűlés témája - a történelem-kutatás és a történelmi publicisztika, irodalom kapcsolata - rendkívül fontos, hiszen a történelmi publicisztikának nagy és értékes hagyományai vannak hazánkban. ennek ellenére a történelmi publicisztika, irodalom kapcsolata - rendkívül fontos, hiszen a történelmi publicisztikának nagy és értékes hagyományai vannak hazánkban. ennek ellenére a történelmi publicisztikának napjainkban nincs megfelelő rangja, s ezen a szemléleten szeretne változtatni a székesfehérvári vándorgyűlés. a tanácskozáson tizenegy előadás hangzik el, többek között a történelmi eszmék a történelmi szaktudomány, az egyetemes történelem, a párttörténet a nemzetközi munkásmozgalom, valamint a hadtörténelem tükröződéséről a publicisztikában./mti/

-. -

- 28 -

15.50/il

16⁰

bb. 47. budapestre érkezett

pá zs il cz 1976. december 20.

d. nyam-oszor, a mongol népköztársaság egészségügyi minisztere az 1977-1981. évi magyar-mongol egészségügyi együttműködési munkaterv aláírása céljából./mti/

-. -

bb. 49. életmentő kitüntetés

pá zs il cz 1976. december 20.

fodor ferenc miklós, a fortuna ktsz dolgozója ez év októberében egy este a 11. kerületben a kosztolányi dezső tér melletti feneketlen tóból élete kockáztatásával kimentett egy asszonyt, aki öngyilkossági szándékkal ugrott a vízbe. a fiatalember bátor, önfeláldozó cselekedetével kiérdemelte az életmentő emlékérem kitüntetést, amelyet kelemen lajos, a fővárosi tanács általános elnökhelyettese hétfőn adott át a városházán./mti/

-. -

bb. 48. kitüntetés

pá zs il cz 1976. december 20.

az elnöki tanács tamás lászlónénak, az egészségügyi minisztérium osztályvezető-helyettesének eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából, a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést hétfőn dr. zsögön éva egészségügyi minisztériumi államtitkár adta át./mti/

-. -

- 29 -

16.00/il

16²⁰

bb. 43. szivből köszöntjük Luis Corvalánt: - a magyar szolidaritási bizottság elnökségi nyilatkozata

tf gk/zs il cz

1976. december 20.

hétfőn a népfront belgrád rakparti székházában ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság elnöksége. Harmati Sándor összefoglaló tájékoztatást adott a bizottság 1976-os hazai és nemzetközi tevékenységéről, majd az elnökség tagjai megvitatták az 1977-es év feladatait a szolidaritási munkában. Az elnökség Luis Corvalán a chilei kp főtitkárának kisabadulása alkalmából az alábbi nyilatkozatot tette közzé:

- a magyar szolidaritási bizottság elnöksége forró üdvözlét küldői Luis Corvalán elvtársnak, a chilei kommunista párt főtitkárának, és őszinte örömét fejezi ki szabadonbocsátása alkalmából.

Luis Corvalán 1973 szeptember 28-ától szabadságától, politikai és emberi jogaitól megfosztva sánylódott a chilei fasiszta junta börtöneiben. Több mint hároméves törvénytelen fogvatartása idején a junta nem volt képes semmiféle jogi alapot felhozni Corvalán elleni vádja igazolására. A magyar nép - a világ békeszerető erőivel együtt - a véres események első percétől kezdve tiltakozását fejezte ki a fasiszta pribékek embertelen, a chilei hazafiakellen elkövetett kegyetlen bűnei miatt. Népünk mély rokonszenvvel és aggodalommal kísérte figyelemmel a chilei nép legjobb fiainak sorsát. Következetesen felleptünk és fellépünk a chilei katonai junta fasiszta antidemokratikus intézkedései ellen. Támogattuk és támogatjuk a szabadságáért és demokratikus jogaiért küzdő chilei népet.

- Corvalán elvtárs szabadon bocsátása is mutatja, hogy a világ haladó erőinek aktív szolidaritása, következetes antifasiszta harca meg tudja akadályozni a haladás ellenségeinek reakciós manővereit. Felhívással fordulunk minden haladó gondolkodású emberhez, hogy további cselekvő szolidaritással segítsük elő a chilei és a többi rabságban sánylódó nép felszabadulását, jogos követeléseinek érvényre jutását. Ne engedjük hogy népük haladásáért az emberiség jobb jövőjéért küzdelmet vállaló emberek százait gyilkolják büntetlenül a véres kezű fasiszta terroristák.

- a világ haladó közvéleményéhez csatlakozva meleg szívvél köszöntjük a kiszabadult Luis Corvalán elvtársat, a chilei nép szebb boldogabb jövőjéért küzdő hős forradalmárt, a chilei kommunista párt főtitkárát - hangzik a magyar szolidaritási bizottság nyilatkozata./mti/

--

elnökségének

- 30 -

16.05/1L

1400

bb. 57. szerkesztőségek figyelmébe!

1L hgy

mai bb 24. hírünk /ehunyt szilágyi Pál újságíró/ vége helyesen:

..krónikása maradt Dunaujvárosnak.

temetése december 24-én pénteken fél 11 órakor lesz a Dunaujvárosi temetőben.

magyar távirati iroda

--

bb. 54. életmentőt tüntettek ki tatabányán

vid fm/1L hgy

1976. december 20.

Életmentő emlékéremmel tüntették ki hétfőn tatabányán igaz Péter szentesi lakost. A 31 éves férfi élete kockáztatásával mentette ki a Duna dömösi szakaszán a vízben fuldokló szentes Józsefné helybeli lakost. A kitüntetést dr. Kiss István, a Komárom megyei tanács elnöke nyújtotta át igaz Péternek./mti/

--

bb. 56. elhunyt Modrovics János

vid fm/1L hgy

1976. december 20.

Modrovics János, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa december 19-én életének 79. évében nagykanizsán elhunyt. Modrovics János 1922-től volt tagja az építőmunkások szakszervezetének és 1936-tól volt párttag. Temetése december 23-án 15 órakor lesz a nagykanizsai városi köztemetőben.

az MSZMP nagykanizsai városi bizottsága

/mti/

--

16.40/1L

- 31 -

1400

bb. 58. elhunyt horváth imre a győr-sopron megyei tanács elnökhelyettese

vid fm/il hgy

1976. december 20.

horváth imre, a győr-sopron megyei tanács elnökhelyettese rövid szenvedés után december 19-én elhunyt 1921-ben született a győr-sopron megyei dunaszegen, szegényparaszti családból. pályáját a magyar vagon- és gépgyárban lakatosként kezdte. 1951-től 1970-ig pártmunkás volt, közben agrármérnöki oklevelet szerzett, s egyéves pártiskolát végzett. 1970. óta volt a megyei tanács elnökhelyettese. munkássága elismeréseként több kitüntetésben részesült. tagja volt a győr-sopron megyei pártbizottságnak. /mti/

--

bb. 55. nyiregyházán felavatták váci mihály szobrát

vid fm il hgy

1976. december 20.

hétfőn nyiregyházán, a város központjában lévő bessenyi téren ünnepélyesen leleplezték a nyírségi székhely költőia váci mihály életnagyságu szobrát - ifju szabó istván szobrászművész alkotását. az avatóünnepségen ott voltak a megye, a város párt- és állami szerveinek vezetői és részt vett az ünnepségen a költő édesanyja, édesapja, özvegye és testvérbátyja is.

az alkotást szabolics-szatmár megye tanácsa ajándékozta a megyeszékhellyé válásának centenáriumát ünneplő nyiregyházának. a megyei tanács nevében dr. pénzes jános tanácselnök adta át a szobrot a városnak, s ünnepi beszédben méltatta a költő életét és munkásságát.

az emlékművet a város tanácsa és lakossága nevében bíró lászló tanácselnök vette át.

az ünnepség befejezéseként a megye, a város párt- és állami vezetői a váci család tagjai az emlékezés koszoruit helyezték el a szobor talapzatán. /mti/

--

- 32 -

16.58/il

1410

bb. 59. befejeződött a magyar-török vegyesbizottság ülése

sl tr il hgy

1976. december 20.

jegyzőkönyv aláírásával hétfőn végetértek a külkereskedelmi minisztériumban a magyar-török kereskedelmi vegyesbizottság első ülésének tárgyalásai. a magyar delegációt török istván külkereskedelmi miniszterhelyettes, a török küldöttséget dr. a. o. güner kereskedelmi államtitkár vezette.

megállapították, hogy a szabad-devizás elszámolási módra 1974-ben történt áttérés kedvezően befolyásolta mind az export, mind az import alakulását. a forgalom dinamikusan növekedett, de még jelentős lehetőségek vannak az áruforgalom bővítésére, a gazdasági kapcsolatok korszerűbb formáinak kialakítására. törökország iparának gyors és széleskörű fejlesztése különösen a magyar gépipar számára nyújt jó piaci lehetőségeket, míg az onnan történő vásárlásaink növelésével fontos ipari nyersanyagokhoz mezőgazdasági termékekhez juthatunk. lehetőségünk van továbbá jóminőségű ipari fogyasztási cikkek vásárlására is.

a kereskedelmi forgalomban a hagyományos formák fejlesztésén túlmenően különösen a geológiai, geofizikai kutatásokban, az építőanyagipar fejlesztésében, kikötői berendezések szállításában, a vasút korszerűsítésében, autóbuszok közös gyártásában, hő- és vízierőművek szállításában, energia-átviteli berendezések közös gyártásában, kohászati feldolgozó berendezések, híradástechnikai és vákuumtechnikai berendezések szállításában kínálkoznak jó lehetőségek az együttműködésre.

az együttműködés kiterjeszhető továbbá a konfekcióiparra, a mezőgazdasági gépgyártásra, az állattartásra és húsfeldolgozásra, élelmiszeripari berendezések szállítására, valamint a vegyiparra és a gyógyszergyártásra.

a török delegáció látogatást tett a péti nitrogénművekben, valamint az ikarus gyárban. dr. a. o. güner államtitkárt fogadta nagy jános külügyminiszterhelyettes. /mti/

--

- 33 -

16.50/il

1410

bb. 58. elhunyt horváth imre a győr-sopron megyei tanács elnökhelyettese

vid fm/il hgy

1976. december 20.

horváth imre, a győr-sopron megyei tanács elnökhelyettese rövid szenvedés után december 19-én elhunyt 1921-ben született a győr-sopron megyei dunaszegen, szegényparaszti családból. pályáját a magyar vagon- és gépgyárban lakatosként kezdte. 1951-től 1970-ig pártmunkás volt, közben agrármérnöki oklevelet szerzett, s egyéves pártiskolát végzett. 1970. óta volt a megyei tanács elnökhelyettese. munkássága elismeréseként több kitüntetésben részesült. tagja volt a győr-sopron megyei pártbizottságnak. /mti/

--

bb. 55. nyiregyházán felavatták váci mihály szobrát

vid fm il hgy

1976. december 20.

hétfőn nyiregyházán, a város központjában lévő bessenyi téren ünnepélyesen leleplezték a nyírségi székhely költőfia váci mihály életnagyságu szobrát - ifju szabó istván szobrászművész alkotását. az avatóünnepségen ott voltak a megye, a város párt- és állami szerveinek vezetői és részt vett az ünnepségen a költő édesanyja, édesapja, özvegye és testvérbátyja is.

az alkotást szabolcs-szatmár megye tanácsa ajándékozta a megyeszékhellyé válásának centenáriumát ünneplő nyiregyházának. a megyei tanács nevében dr. pénzes jános tanácselnök adta át a szobrot a városnak, s ünnepi beszédben méltatta a költő életét és munkásságát.

az emlékművet a város tanácsa és lakossága nevében biró lászló tanácselnök vette át.

az ünnepség befejezéseként a megye, a város párt- és állami vezetői a váci család tagjai az emlékezés koszoruit helyezték el a szobor talapzatán. /mti/

--

- 32 -

16.58/il

1410

bb. 59. befejeződött a magyar-török vegyesbizottság ülése

sl tr il hgy

1976. december 20.

jegyzőkönyv aláírásával hétfőn végetértek a külkereskedelmi minisztériumban a magyar-török kereskedelmi vegyesbizottság első ülésének tárgyalásai. a magyar delegációt török istván külkereskedelmi miniszterhelyettes, a török küldöttséget dr. a. o. güner kereskedelmi államtitkár vezette.

megállapították, hogy a szabad-devizás elszámolási módra 1974-ben történt áttérés kedvezően befolyásolta mind az export, mind az import alakulását. a forgalom dinamikusan növekedett, de még jelentős lehetőségek vannak az áruforgalom bővítésére, a gazdasági kapcsolatok korszerűbb formáinak kialakítására. törökország iparának gyors és széleskörű fejlesztése különösen a magyar gépipar számára nyújt jó piaci lehetőségeket, míg az onnan történő vásárlásaink növelésével fontos ipari nyersanyagokhoz mezőgazdasági termékekhez juthatunk. lehetőségünk van továbbá jó minőségű ipari fogyasztási cikkek vásárlására is.

a kereskedelmi forgalomban a hagyományos formák fejlesztésén túlmenően különösen a geológiai, geofizikai kutatásokban, az építőanyagipar fejlesztésében, kikötői berendezések szállításában, a vasút korszerűsítésében, autóbuszok közös gyártásában, hő- és vízierőművek szállításában, energia-átviteli berendezések közös gyártásában, kohászati feldolgozó berendezések, híradástechnikai és vákuumtechnikai berendezések szállításában kínálkoznak jó lehetőségek az együttműködésre.

az együttműködés kiterjeszhető továbbá a konfekcióiparra, a mezőgazdasági gépgyártásra, az állattartásra és husfeldolgozásra, élelmiszeripari berendezések szállítására, valamint a vegyiparra és a gyógyszergyártásra.

a török delegáció látogatást tett a péti nitrogénművekben, valamint az ikarus gyárban. dr. a. o. güner államtitkárt fogadta nagy jános külügyminiszterhelyettes. /mti/

--

- 33 -

16.50/il

1410

bb. 53. értékelték a munkásszínjátékos országos találkozóját -
ujabb fesztiválra készülnek az együttesek

vid fm/il hgy

1976. december 20.

a szot, a népművelési intézet és a komárom megyei rendező
szervek képviselői hétfőn értékelték tatabányán a munkásszín-
játékos iii. országos találkozóját, amely novemberben zajlott
le a bányászvárosban. megállapították, hogy a négynapos fesztivál
programja jól szolgálta a munkásművelődés ügyét, erősítette
az amatőr művészek és a munkások kapcsolatát. hozzájárult a sikerhez,
hogy az együttesek több munkástémájú színjáték premierjét ezen a
fesztiválon tartották. tizenkét együttes 26 produkciót mutatott be a
művelődési házakban, klubokban, a sportcsarnokban és a szénbányák
üzemeiben. a műsorokat mintegy négyezren nézték meg. különösen
átütő sikert arattak az üzemi előadások, amikor a munkahelyeken
műsákváltás közben szerepeltek a munkásélet egy-egy epizódját
felelevenítő műsorokkal. ezek az üzemi előadások jól bizonyították,
hogy a munkások életéről, gondjairól szóló színvoanálás pódiumjátékoknak
nagy a sikerük. tisztázódott az országos találkozó az is, hogy mikor
érdemi meg egy együttes a „munkás”, jelzöt. nem csupán akkor ha tagjai,
munkások, vagy munkásközönségnek játszik, hanem ha fő törekvésével és
elkötelezettségével a munkásművelődést szolgálja, és mai fontos
társadalmi, közéleti morális kérdéseket tud megfogalmazni.

a jól előkészített találkozó megrendezésével kitünő lehetőséget
teremtettek szakmai vitákra tapasztalatcserékre is.

a hétfői tanácskozáson a rendező szervek képviselői ismertették,
hogy 1978-ban ismét tatabányán rendezik meg a munkásszínjátékos
országos találkozóját, amelyre az előkészületeket már megkezdték.
az újabb fesztivál időpontja egybe esik a bányászváros munkás
színházának megnyitásával. a szot, a népművelési intézet és a
megyei tanács - az írószövetség segítségét is kérve - rövidesen
„munkásélet”, címmel országos pályázatot hirdet a találkozóra
készülő együttesek részére munkástémájú színjátékok, forgatókönyvek
írására./mti/

.-

- 34 -

komárom

17.03/11

1420

bb. 50. vizsgáznak az egyetemisták

i/dg/tr/rj zs hgy

1976. december 20.

megkezdődött az egyetemeken és a főiskolákon a félévi vizsgaidőszak
és általában január végéig, február első hetéig tart. intézményenként
az egyetemeken, főiskolák saját tanulmányi vizsgaszabályzata határozza
meg, hogy a hallgatók mikor kötelesek eleget tenni kollokviumaiknak,
szigorlataiknak. többhelyütt arra is mód van, hogy a jelöltek
ugyanevezett elővizsgára jelentkezzenek, és ezzel a lehetőséggel sokan
éltek.

hazánk 18 egyetemén, 33 főiskoláján és öt képző intézményében a
nappali, az esti és a levelező fakultásokon együttesen több mint
110.000 hallgató ad számot ismereteiről. a nappali tagozatokon a
kollokválók, szigorlatozók száma megközelíti a 65 ezret. az esti
tagozatokon több mint 9 ezren, a levelező tagozatokon mintegy 37
ezren tesznek eleget vizsgakötelezettségüknek.

az első évfolyamokon 35 és félezer „golya”, vizsgázik először,
köztük több mint 17 000 nappali tagozaton. /mti/

.-

bb. 51. új televíziós átjátszóadók

i/ol/gk/rj ie hgy

1976. december 20.

kedden új tv átjátszó adók lépnek üzembe, amelyek pásztó és
mór körzetében a 6-os, illetve a 09-es csatornán 20-20 watt teljesítménnyel
javítják a televízió 1-es műsorának vételi lehetőségeit. /mti/

.-

16.50 rj

1625

-35-

bb 52. december 21-én beköszönt a csillagászati tél

i/kg/pá/rj ie hgy

1976. december 20.

december 21-én, kedden 18 óra 36 perckor beköszönt a csillagászati tél. ez a téli napforduló időpontja; s annyit jelent, hogy a nap iva a horizont felett az égbolton ezen a napon a legalacsonyabb, délben mindössze 19 fokos szögben érkeznek sugarai a földre, s ilyenkor leghosszabb a déli árnyékunk.

a csillagászati tél kezdetének időpontja, általában december 22-e, 1976. azonban szökőév, ezért egy nappal korábbra esik. az idén december 21 az év legrövidebb napja, kedden a nap 7 óra 29-kor kel és 15 óra 55-kor nyugszik, vagyis mindössze 8 óra 26 percen át tart a nappal. ettől kezdve június 22-ig a csillagászati nyár elérkezéséig növekszik a nappalok hossza, rövidülnek az éjszakák. az év végéig azonban csak igen lassan hosszabbodnak a nappalok, december 31-én például 7 óra 32-kor kel a nap, s 16 óra 2 perckor nyugszik, vagyis mindössze 4 perccel jár tovább fenn a horizonton, mint december 21-én. /mti/

-. -

bb. 60. budára „költözik”, a nemzeti színház - sajtótájékoztató a fővárosi művelődési házban

mir/rj zs hgy

1976. december 20.

rendhagyó, a munkásművelődés ügyét segítő feladatra vállalkozott a nemzeti színház társulata. a fővárosi művelődési házzal a közelmúltban aláírt megállapodás alapján - január 8-tól - rendszeres, önálló színházi előadásokat tartanak buda egyik legnagyobb munkáskerületének közművelődési intézményében, a fehérvári uti művelődési házban - jelentették be a nemzeti színház és a fővárosi művelődési ház hétfői közös sajtótájékoztatóján.

/folyt.köv./

16.55 rj

-36 -

140

bb. 60. budára 1. folyt./rj

gál istván, a fővárosi művelődési ház igazgatója a tervezett együttműködésről elmondotta: a megállapodás értelmében a nemzeti színház társulata januártól, a színházi évad végéig - egyelőre hetente két alkalommal: pénteken és szombaton - rendszeres színházi előadásokat tart a művelődési ház most átalakított, csaknem 600 személyes színháztermében. az előadások sorát mórícz zsigmond „nem élhetek muzsikaszó nélkül”, című vígjátékával nyitják meg, s ebben a színházi évadban további 37 előadást terveznek. hogy dél-buda és a xi. kerület lakosai, dolgozói minél több színvonalas színházi alkotással találkozhatnak.

mindez nem jelenti azt, hogy a fővárosi művelődési ház színházzá alakul át. az intézmény művelődési ház-jellegét és ehhez kapcsolódó valamennyi tevékenységét változatlanul megőrzi. a nemzeti színház rendszeres fehérvári uti előadásai jó alkalmat teremtenek a színművészet és a közönség kapcsolatának ápolására, elmélyítésére. ezt a célt szolgálják egyebek között a nemzeti színház fiatal művészeinek önálló előadóstjei, a tervezett művész-találkozó és a nemzeti színház baráti körének megalakítása is.

marton endre, a nemzeti színház igazgató-főrendezője a többi között rámutatott: régi igény, hogy budának is legyen színháza. ennek az igénynek a szemelőtti tartásával a fehérvári uton olyan darabokat fognak játszani, amit sehol - az anyaszínházban sem - állítanak színre. elképzelésük az, hogy évadonként 2-3 bemutatót tartanak, a társulat legtehetségesebb és legjobb színészeinek, rendezőinek közreműködésével.

a rendszeres budai szereplés nem a felújításra váró katona jószef színház előadásait helyettesíti, az együttműködés akkor is létrejött volna, ha a kamaraszínházukat nem kellett volna bezárni. a kezdeményezést - ha beválik - mindenképpen tovább szeretnék fejleszteni. /mti/

-. -

17.00 rj

-37 -

140

bb. 61. védnökségek és munkaakciók a főváros kilenc nagy beruházásánál

i sl pá ie il hgy

1976. december 20.

a szakszervezetek budapesti tanácsa hétfőn ülést tartott. gérnyi kálmán, a budapesti pártbizottság titkára tájékoztatta a tanácsulást a népgazdaság idei eredményeiről, tapasztalatairól és a jövő évi feladatokról. ezután a főváros nagyobb beruházásaihoz kapcsolódó védnökség-vállalásokról és munkaakciókról tárgyaltak.

az v. ötéves tervben a szakszervezetek budapesti tanácsa a főváros kilenc nagy beruházásánál akarja a társintézményekkel közösen megszervezni vagy kibővíteni a védnökséget. ezzel is igyekeznek elősegíteni, hogy a beruházásban részvevő vállalatok jobban együttműködjenek a létesítmények határidőre, a tervezett költségkereteken belül megvalósuljanak.

továbbra is fokozott segítséget kívánnak nyújtani a metróhálózat építéséhez. kezdeményezik: a munkákban részvevő tervező, beruházó és kivitelező vállalatok kössenek együttműködési megállapodásokat, hogy semmi akadály ne legyen annak, hogy az északi-déli vonal kispest és élmunkás tér közötti szakasza 1980-ra elkészüljön, s átadják a metró vonalhoz kapcsolódó felszíni forgalmi csomópontokat is. a szerződés kiterjesztését javasolják a budafok-ujpalota közötti leendő 18 kilométeres új vonal építésére is, amelynek munkálatai a tervek szerint 1978-ban kezdődnek.

a szakszervezetek budapesti tanácsa a kisz budapesti bizottságával és az építők szakszervezetével közösen támogatja a főváros lakásépítési programjának megvalósulását. ötvenhétezer lakás, négyszázötvenhat általános iskolai tanterem, 5700 gyermek számára óvoda 2840 bölcsődei hely, a lakásokhoz kapcsolódó kereskedelmi és szolgáltatónálzat határidőre történő felépítéséhez nyújtanak társadalmi segítséget.

társadalmi védnökséget vállalnak 1977-81 között felépítendő marx téri áruház, az 1979-80-ban átadásra kerülő órs vezér téri bevásárlóközpont építése felett. fokozottan támogatják az egy üzem - egy iskola akciót, amelyet a szakmunkásképző iskolákra és nevelőotthonokra is kiterjesztenek. a sportszervekkel közösen folytatják és bővítik a kispálya-építési akciókat, amelynek célja, hogy 1980-ig a fővárosban legalább száz kis-sportpálya megépüljön. védnökséget vállalnak továbbá a fővárosi szeméttégetőmű építése felett amelynek munkálatai a tervek szerint jövőre kezdődnek és 1981-ben fejeződnek be./mti/

--

- 38 -

18.17/il

1450

bb. 62. dr. csikós nagy béla hazaérkezett moszkvából

sl/il hgy

1976. december 20

hétfőn hazaérkezett a magyar delegáció, amely dr. csikós nagy béla államtitkárnak, az országos anyag és árhivatal elnökének vezetésével részt vett moszkvában a kgst anyagi-műszaki ellátási együttműködési bizottságának 5. ülésén. a bizottság többek között a tagországok racionális és gazdaságos anyagfelhasználását segítő távlati együttműködési programról, az anyagi-műszaki ellátással kapcsolatos tudományos-technikai információkkal összefüggő, valamint az anyagi-műszaki ellátás területén dolgozók továbbképzésével kapcsolatos együttműködés megszervezéséről tárgyalt./mti/

--

bb. 63. gyors-kiszolgáló étterem, szesz - és dohányzómentes vendégfogadók - a jász-nagykun vendéglátó vállalat sajtótájékoztatója

vid fm/il hgy

1976. december 20.

jövőre tovább bővül a vendéglátóipari hálózat szolnok megyében -, közölték hétfőn a jász-nagykun vendéglátóipari vállalat szolnoki sajtótájékoztatóján. az elmúlt években bezárt harminchétfal-bolt és kocsmahelyen kulturált, hideg-meleg étkezést biztosító bisztrókat, éttermeket nyitnak. a szolnoki pelikán szálló és több vendéglő megnyitása után jövőre kétezer adagos gyorskiszolgáló éttermet kap a megyeszékhely. az új létesítmény konyhája segíti az iskolák gyermekétkeztetését is. gyorskiszolgáló bisztró üzemelési időszakban - a tiszaligeti aranylakat étterem földszinti részén.

törökszentmiklóson új bisztró, jászberényben eszpresszó szolnokon dohányzómentes presszó és süteményes vendéglátó egység nyílik. korszerűsítik a mezőturi és a tiszafüredi vendéglátó üzleteket is. a vállalat árpolitikájára jellemző, hogy az egységek osztályba sorolását a korszerűsítések után sem emelik, sőt a bisztróknálban, gyorskiszolgáló éttermekben harmadosztályú árakat alkalmaznak./mti/

--

- 39 -

17.20/il

1800

bb. 66. megbízólevél -átadás

tr z il la

1976. decemer 20.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke hétfőn fogadta dr. ba maung rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a burmai unió szocialista köztársasága új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes./mti/

--

bb. 67. losonczi pál

tr zs /il hgy

1976. december 20.

az elnöki tanács elnöke és apró antal az országgyűlés elnöke busulátogatáson fogadta k.p.s. menont, az indiai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét aki végleg elutazott magyarországról./mti/

--

bb. 64. pakisztáni emlékérem losonczi pálnak

il tr zs hgy

176. december 20.

Losonczi pál az elnöki tanács elnöke hétfőn fogadta abdul satar-t, pakisztán magyarországi nagykövetét, akitől átvette a pakisztáni kormány által adományozott arany emlékérmét muhammad ali jinnah államalapító születésének 100 évfordulója alkalmából.

az ünnepélyes átadáson jelen volt dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes ./mti/

--

- 40 -

17.30/il

18¹⁰

bb . 65. a magyar jogász szövetség választmányi ülése

t tf/pá/zs il hgy

1976. december 20.

hétfőn választmányi ülést tartott a magyar jogász szövetség dr. antalffy györgy elnök nyitotta meg az ülést, amelyen részt vett dr. korom mihály igazságügyi miniszter dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. szijjártó károly legfőbb ügyész és virizlay gyula, a szot titkára is.

dr. jókai lóránd, a szövetség főtitkára beszámolója alapján sokrétű véleménycsere bontakozott ki a jog és a jogászok társadalmi szerepéről. mindezt a szövetség 1976. évi munkájának tükrében elemezték elsődlegesen. napirenden szerepelt az elte szociológiai tanszéke és a jogász szövetség által közösen végzett felmérés is a jogászság társadalmi helyzetéről, anyagi és erkölcsi megbecsüléséről, a jogi pályán is tapasztalható fluktuációról, a jogász-utánpótlás képzéséről.

az említett felmérés szerint a képzés mai üteme mellett 1990-ben csak mintegy 70 százalékát tudnák betölteni azoknak az állásoknak amelyekhez jogi végzettség szükséges. az államigazgatás tanácsi munkaterületein jelenleg 40 százaléka hiányzik azoknak a jogászoknak, akikre szükség lenne. ismételten az illetékesek figyelmébe ajánlották a választmányi ülésen, hogy fontolóra kellene venni a jogászképzés újbóli megkezdését debrecenben, mivel a most budapesti, pécsi és szegedi képzett jogászokkal - számszerűleg - aligha lehet kielégíteni a társadalmi igényeket.

feltétlenül

hangsúlyozottan szóltak arról, hogy a jogászok nemcsak szakmai munkát végeznek, hanem elsődlegesen politikai hivatást teljesítenek, ami viszont megköveteli tőlük, hogy munkájuk mellett a társadalmi tudat formálójaként is vegyenek részt a közéletben. és ez többet jelent az állampolgári és jogi ismeretek terjesztésében való közreműködésnél. ugyanakkor a jogászság - érthetően - munkájának az eddigénél fokozottabb megbecsülését várja a társadalomtól./mti/

--

17.37/il

- 41 -

18¹⁰

bb. 68. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 óráig

21. Losonczi fogadás
22. Óvári Miklós a művészeti szövetségek aktiváján
23. rendőrségi hírek
24. elhunyt szilágyi Pál újságíró
25. határátkelő állomás épület
26. Szekszárdi nyomda tervteljesítése
27. Somogy megye költségvetése
28. eltemették dr. Tapolczai Jenőt/3. sz. jav/
29. környezetvédelmi kiállítás
30. fémgyűjtők kitüntetése /4. sz. jav
31. vasas szakszervezet
32. fafaragó kiáll.
33. vasuti féktuskóvizsgáló
34. Borbély Sándor csepeln
35. dr. Simon Pál Moszkvába/5. sz. jav./
36. új lakások/6. sz. jav/
37. felvonó ügyelet
38. Graboplast
39. török oktatási delegáció
40. üzletek nyitvatartása
41. Gyenes András fogadása
42. elutazott Ali Szamantar
43. szolidaritási bizottság nyilatkozata /7.sz. javítás/
44. történelmi vándorgyűlés
45. antikvárium
46. iparművészeti múzeum
47. Mongol egészségügyi miniszter
48. kitüntetés
49. életmentő
50. vizsgáznak az egyetemisták
51. új tévé-adók
52. csillagászati tél
53. munkás színjátások / 8.sz. javítás/
54. életmentő
55. Váci Mihály szobor
56. elhunyt Modrovics János
57. szerk. figy a 24. sz. hírhez
58. elhunyt Horváth Imre
59. magyar-török vegyesbizottság
60. nemzeti színház főv. művelődési ház
61. szbt
62. Csikós Nagy Béla
63. vendéglátó váll.
64. pakisztáni emlékérem / 9.sz. javítás/ /folyt.köv./

- 42 -

1850

bb. 68./belföldi folyt./il

65. jogász szövetség/10.sz. javítás/
66. burmai megbízólevél
67. Losonczi-indiai nagykövet /mti/

--

bb 69. nemes dezső látogatása pest megyében

vid g pá il fm

1976. december 20.

nemes dezső, az MSZMP politikai bizottságának tagja, hét-főn pest megyébe látogatott. útjára elkísérte Cservenka Ferencné a pest megyei pártbizottság első titkára, és dr. Mondok Pál, a pest megyei tanács elnöke. útjuk első állomása Dabas volt, ahol Ihász József, a dabasi járási pártbizottság első titkára és Kálmán Ferenc, a megyei tanács vb járási hivatalának elnöke fogadta a vendégeket. a 80 ezer lakosú közigazgatási terület életéről, soronlevő feladatairól Ihász József adott tájékoztatást, majd a vendégek felkeresték a dabasi fehér akác termelőszövetkezetet. a közös gazdaság munkájáról, eredményeiről, a következő évek terveiről Kakucs Gabriella elnök számolt be. elmondotta, hogy a 11 ezer hektáron gazdálkodó szövetkezetnek 3000 tagja van, s évi termelési értékük megközelíti a 400 millió forintot. legerősebb ágazatuk az állattenyésztés: évente 15 ezer sertést hizlalnak. tervek szerint a jövő évben 600 férőhelyes szakosított tehenészeti telepet építenek, majd utána bővítik tejfeldolgozó üzemüket. ugyancsak gyarapítják juhállományukat és 150 hektárra növelik zöldségtermő területüket.

a korszerű sertésenyésztő telep megtekintése után a vendégek a dabasnyomdát keresték fel, ahol Földes György igazgató ismertette az üzem munkáját, eredményeit. elmondotta, hogy az idén felavatott üzemből a legkorszerűbb eljárással készítik hazánk évi kenyétermelésének 10, és a tankönyvek 30 százalékát. az üzemi részek megtekintése után a vendégek Örkénybe utaztak, ahol a művelődési házban rendezett aktív-ülésein nemes dezső tájékoztatást adott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről./mti/

--

18.15/il

- 43 -

1850

bb. 70. időjárásjelentés

il hgy

1976. december 20.

a meteorológiai intézet jelenti december 20-án este:

erősen párás, ködös idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, erősen párás, helyenként napközben is ködös idő, számottevő csapadék nélkül. napközben kissé megélénkülő keleti, délkeleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet a tartosan ködös helyeken 0 plusz 5, máshol 5-9 fok között alakul./mti/

--

bb. 71. megemlékezés szentendrén a jugoszláv néphadsereg megalakulásának 35. évfordulójáról

vid/gö/pá/rj fm hgy

1976. december 20.

a jugoszláv néphadsereg megalakulásának 35. évfordulója alkalmából hétfőn a szentendrei művelődési központban helyőrségi katonagyűlést rendeztek, amelyen megjelent kálazi józsef vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, dr. vitomir gasparovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság magyarországi nagykövete, a honvédelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott voltak a szocialista országok budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséi, a szovjet déli hadseregcsoport képviselője, a szentendrei járás és a város párt-, valamint tanácsi vezetői. az ünnepi gyűlést matuszka istván alezredes nyitotta meg, majd kazai barna vezérőrnagy mondott ünnepi beszédet.

bevezetőjében elmondotta, hogy a jugoszláv kommunista párt 35 évvel ezelőtt hozta létre a partizán osztagok főparancsnokságát, tito vezetésével. nem sokkal ezután, 1941. december 22-én alakult meg rudo városában a népfelszabadító hadsereg első reguláris egysége, a 1. proletár rohamdandár. az volt a céljuk, hogy szüntelenül forrongó hátországot teremtsenek a hitleri németország és csatlósai ellen, valamint segítsék a szovjet népharcát. a fegyveres harc kiszélesedésével rohamosan növekedett a partizáncsoportok létszáma, s mind nagyobb területet szabadítottak fel. 1942. végére a jugoszláv népfelszabadító hadsereg állományába már 38 dandár és 36 partizánosztály tartozott 150 ezer harcossal, a második világháború végére pedig 800 ezren teljesítették szolgálatot a hadseregben.

/folyt.köv./

19.10 rj

-44 -

20¹⁵

bb.71. /vmegemlékezés... 1. folyt./rj

a jugoszláv kommunisták következetes, internacionalista politikája tette lehetővé, hogy a népfelszabadító alakulatokban mintegy 2000 magyar állampolgár vett részt. a magyar nép tisztelettel emlékezik arra, hogy a szovjet csapatokkal együtt a jugoszláv hadsereg egységei is részt vettek a mohács és barcs közötti, dráva-menti terület felszabadításában. hálával gondolunk azokra a jugoszláv hősökre- köztük a népfelszabadító hadsereg magyar egységére, a xv. petőfi dandár katonáira, akik életüket, vérüket áldozták hazánk szabadságáért.

kazai barna végezetül tolmácsolta a magyar néphadsereg jókívánságait a baráti jugoszláv néphadsereg személyi állományának. az ünnepi beszéd után felszólalt jovo antelj ezredes, a jugoszlávia budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. /mti/

--

bb. 72. az első magyar gyermek-musical diszbemutatója az uránia filmszínházban

t mir pá il hgy

1976. december 20.

hétfőn az uránia filmszínházban diszeldadason mutatták be palásthy györgy, balázs béla díjas filmrendező tótágas című zenés, táncos, vidám gyermekfilmjét, az első magyar gyermek musicalt. a szófogadatlanság ünnepe című szovjet kisregényből készült film- horgas béla szövegével és lendvay kamilló erkel-díjas zeneszerző zenéjével -tökéletes képet fest a nyugnek érzett kötelességek alól „felszabadult”, gyermekszerep önállóságának mesészerű napjairól.

a csaknem 300 gyermekszereplő részvételével készült érdekes filmalkotás nagysikerű diszbemutatóján a többi között jelen volt a film alapjául szolgáló kisregény szerzője, szergej mihalkov, lenin díjas szovjet író és a film egyik főszereplője, alekszandr szorokoletov, a jaroszlávi cirkusz liliputi művésze. megjelent a vetítésen művészeti és kulturális életünk számos ismert személyisége./mti/

--

- 45 -

19.50/il

20²⁰

